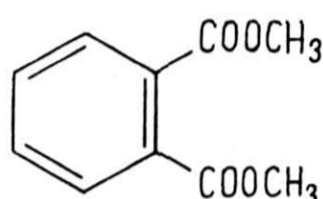

WYROBY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-85
	Ftalan dwumetylowy techniczny	6065-19
		Grupa katalogowa 1095

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest ftalan dwumetylowy techniczny otrzymywany przez estryfikację bezwodnika kwasu ftalowego. Ftalan dwumetylowy ma:

- wzór sumaryczny: $C_{10}H_{10}O_4$
- wzór budowy

- masę molową: 194,18 g/mol (1974 r.)

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Ftalan dwumetylowy techniczny stosowany jest jako plastyfikator.

2. OZNACZENIE

FTALAN DWUMETYLOWY TECHNICZNY BN-85/6065-19

3. WYMAGANIA

3.1. Wymagania ogólne. Ftalan dwumetylowy techniczny powinien być przezroczystą, jednorodną cieczą z odcieniem słomkowym, o swoistym zapachu, bez zanieczyszczeń mechanicznych.

3.2. Wymagania fizyczne i chemiczne — wg tablicy.

Wymagania	
a) Gęstość ρ_4^{20} , g/ml	1,1800 ÷ 1,1930
b) Współczynnik załamania światła, n_D^{20}	1,5100 ÷ 1,5200
c) Wolnych kwasów w przeliczeniu na kwas ftalowy, % (m/m), nie więcej niż	0,06
d) Wody, % (m/m), nie więcej niż	0,5
e) Barwa, wg skali jodowej, nie więcej niż	1

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Ftalan dwumetylowy techniczny należy pakować w bębny ocynkowane pojemności 200 l wg BN-76/5046-03.

Na każdym opakowaniu umieścić trwałą i czytelną napis lub wywieszkę z napisem zawierającym co najmniej:

- nazwę producenta,
- oznaczenie wg 2.2,
- datę produkcji,
- numer partii,
- masę brutto i netto,
- liczbę warstw składowania 1,
- liczbę warstw ładowania 1.

Znakowanie opakowań należy wykonać wg PN-85/O-79252.

4.2. Formowanie jednostek ładunkowych. W przypadku stosowania paletyzacji, jednostki ładunkowe należy formować na paletach o wymiarach 800×1200 wg PN-81/M-78216.

Ładunek na palecie należy zabezpieczyć przed przesuwaniem się i deformacją tak, aby tworzył wraz z paletą zwartą stabilną jednostkę ładunkową.

4.3. Przechowywanie. Ftalan dwumetylowy techniczny opakowany wg 4.1 należy ustawiać w 1 warstwie i przechowywać w pomieszczeniach przewiewnych, chroniąc przed działaniem wilgoci i promieni słonecznych.

Temperatura pomieszczeń magazynowych nie powinna przekraczać 25°C. Ftalan dwumetylowy techniczny przechowywany w ww. warunkach zachowuje właściwości użytkowe przez 12 miesięcy.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników ORGANIKA
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 19 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 1/1986 poz. 3)

4.4. Transport. Ftalan dwumetylowy techniczny opakowany wg 4.1 należy przewozić krytymi środkami transportowymi z zastosowaniem obowiązujących przepisów przewozowych¹⁾. Bębny z produktem należy ustawiać w środkach transportowych jednowarstwowo, ściśle obok siebie, zabezpieczając przed uszkodzeniem w czasie przewozu.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań

- sprawdzanie wymagań ogólnych (3.1),
- oznaczanie gęstości (3.2a),
- oznaczanie współczynnika załamania światła (3.2b),
- oznaczanie zawartości wolnych kwasów w przeliczeniu na kwas ftalowy (3.2c),
- oznaczanie zawartości wody (3.2d),
- oznaczanie barwy (3.2e).

5.2. Wielkość partii. Partię ftalanu dwumetylowego stanowi najwyżej 1200 kg.

5.3. Pobieranie próbek i przygotowywanie średniej próbki laboratoryjnej wykonać wg PN-67/C-04500. Próbkę należy pobierać z każdego opakowania próbnikiem nr 1 ÷ 7 wg PN-74/C-60008. Do badań należy przygotować średnią próbkę laboratoryjną o masie 200 g. Próbkę podzielić na dwie części. Jedną przeznaczyć do badań, a drugą przechowywać do analiz rozjemczych, w warunkach zabezpieczających produkt przed zmianą własności fizycznych i chemicznych, przez okres 3 miesięcy.

5.4. Opis badań

5.4.1. Sprawdzanie wymagań ogólnych wykonać organoleptycznie.

5.4.2. Oznaczanie gęstości — wg PN-66/C-04004 p. 2.1

5.4.3. Oznaczanie współczynnika załamania światła — wg PN-81/C-04952

5.4.4. Oznaczanie zawartości wolnych kwasów w przeliczeniu na kwas ftalowy

5.4.4.1. Odczynniki i roztwory

- Alkohol etylowy rektyfikowany, 96% (V/V).
- Fenoloftaleina, roztwór alkoholowy o stężeniu masowym fenoloftaleiny $\rho = 10$ g/l.
- Wodorotlenek sodowy cz.d.a., roztwór o $c(\text{NaOH}) = 0,1000$ mol/l.

5.4.4.2. Wykonanie oznaczania. Do kolby stożkowej pojemności 200 ml odmierzyć 40 ml alkoholu etylowego zubożonego wobec fenoloftaleiny roztworem wodorotlenku sodowego. Następnie dodać 25 ml badanego ftalanu dwumetylowego i miareczkować roztworem wodorotlenku sodowego, wobec fenoloftaleiny do zmiany barwy utrzymującej się w ciągu 30 s.

Zawartość wolnych kwasów w przeliczeniu na kwas ftalowy obliczyć w procentach wg wzoru

$$X = \frac{V \cdot 0,0083 \cdot 100}{V_1 \cdot \rho_4^{20}}$$

w którym:

- V — objętość roztworu wodorotlenku sodowego o stężeniu $c(\text{NaOH}) = 0,1000$ mol/l, zużytego do miareczkowania, ml,
- V_1 — objętość badanego ftalanu dwumetylowego, ml,
- ρ_4^{20} — gęstość badanego ftalanu dwumetylowego, g/ml,
- 0,0083 — ilość kwasu ftalowego odpowiadająca 1 ml roztworu wodorotlenku sodowego o $c(\text{NaOH}) = 0,1000$ mol/l.

5.4.5. Oznaczanie zawartości wody — wg PN-83/C-04523.

5.4.6. Oznaczanie barwy — wg PN-82/C-04534/02 p. 2.1.

5.5. Ocena wyników badań. Partię ftalanu dwumetylu należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wyniki badań są zgodne z wymaganiami wg rozdz. 3.

5.6. Zaświadczenie o wynikach badań. Dla każdej partii wysłanego produktu wytwórca jest obowiązany wystawić i przesłać odbiorcy zaświadczenie o wynikach badań stwierdzające zgodność z wymaganiami normy.

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ARGON w Łodzi.

2. Dotychczas obowiązujące normy. Niniejsza norma zastępuje ZN-71/KZSPChIF/491.

3. Normy i dokumenty związane
PN-66/C-04004 Przetwory naftowe. Oznaczanie gęstości (masy właściwej)

PN-67/C-04500 Produkty chemiczne. Wytyczne pobierania i przygotowywania próbek

PN-83/C-04523 Oznaczanie zawartości wody metodą destylacyjną

PN-82/C-04534/02 Analiza chemiczna. Oznaczanie barwy produktów chemicznych za pomocą skali jodowej

PN-81/C-04952 Analiza chemiczna. Oznaczanie współczynnika załamania światła produktów organicznych ciekłych

PN-74/C-60008 Próbniki do pobierania próbek produktów bezkształtnych

PN-81/M-78216 Palety ładunkowe płaskie jednopłytowe czterowieściowe bez skrzydeł drewniane 800×1200-EUR

PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

BN-76/5046-03 Opakowania transportowe metalowe. Bębny ciężkie z obręczami nasadzonymi

Regulamin przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe o ładowaniu i zabezpieczeniu przesyłek towarowych Dz. TiZK z 1985 r. nr 9, poz. 68

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1963 r. w sprawie ładowania samochodów ciężarowych i przyczep (Mon. Pol. nr 24, poz. 123 z 1963 r.) wraz z późniejszymi zmianami

4. Symbol wg SWW — 1282-111.

5. Autor projektu normy — mgr Barbara Głuszek — Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ARGON, Łódź.